

OBRAZLOŽENJE

OSTVARENJA PRIHODA I PRIMITAKA, RASHODA I

IZDATAKA DRŽAVNOG PRORAČUNA REPUBLIKE HRVATSKE

U PRVOM POLUGODIŠTU 2011. GODINE

1. PRIHODI DRŽAVNOG PRORAČUNA

Blagi oporavak makroekonomskih pokazatelja u prvoj polovici 2011. godine imao je utjecaj i na kretanje pojedinih kategorija prihoda proračuna. Međutim, iako su pojedine prihodne kategorije zabilježile rast, ukupni proračunskih prihodi bilježe smanjenje od 1,4% u odnosu na isto razdoblje prethodne godine. Osnovni uzrok tome su izmjene unesene u porezni sustav tijekom 2010. godine, a koje svoj cjelogodišnji učinak bilježe tijekom 2011. godine. Tako je od srpnja 2010. godine ukinuta niža stopa posebnog poreza na plaće, mirovine i druge primitke, a od studenog 2010. ukida se i viša stopa tog poreza. Do izmjena dolazi i u Zakonu o porezu na dohodak, u kojem su promijenjene porezne stope poreza na dohodak te razredi za primjenu stopa, a s ciljem pojednostavljenja sustava poreza na dohodak i manjeg poreznog opterećenja za najveći dio hrvatskih građana. Također, u prvoj polovici 2010. godine proračun je prikupio i određeni dio prihoda na ime poreznog duga iz ranijih razdoblja, a što je povećalo ukupan iznos prihoda za 2010. godinu. Tijekom 2010. godine izmijenjena je i Uredba o trošarinama na naftne derivate i Uredba o trošarinama na duhan. Sve ove izmjene utječu na prikupljanje prihoda proračuna u prvoj polovici 2011. godine.

Ukupni prihodi državnog proračuna u prvoj polovici 2011. godine ostvareni u iznosu od 51,3 milijarde kuna što je za 1,4% manje u odnosu na isto razdoblje prethodne godine. Ukupni prihodi proračuna sastoje se od prihoda poslovanja i prihoda od prodaje nefinancijske imovine.

Prihodi poslovanja

Prihodi poslovanja u prvoj polovici 2011. godine ostvareni su u iznosu od 51,1 milijardu kuna čime su zabilježili međugodišnje smanjenje od 1,5%. Osnovni uzrok ovom smanjenju je ukidanje niže stope posebnog poreza na plaće, mirovine i druge primitke. U prvih šest mjeseci 2010. godine od posebnog poreza na plaće, mirovine i druge primitke u državni proračun prikupljeno je 1,3 milijarde kuna prihoda. Najznačajnija skupina prihoda unutar prihoda poslovanja su porezni prihodi.

Porezni prihodi u prvom polugodištu 2011. godine iznose 29,1 milijardu kuna, i ostvareni su približno na razini istog razdoblja prethodne godine.

Porez na dohodak

Prihodom od poreza na dohodak u prvoj polovici 2011. godine prikupljeno je 510,2 milijuna kuna, što čini međugodišnji rast od 5,4%. Ovako ostvarenje prihoda od poreza na dohodak rezultat je izmjene u Zakonu o porezu na dohodak kojim se od srpnja 2010. godine mijenjaju porezne stope poreza na dohodak te razredi za primjenu stopa, te se ukidaju neke porezne olakšice poreza na dohodak.

Porez na dobit

Prihod od poreza na dobit u prvoj polovici 2011. godine, iznosi 4,2 milijarde kuna, što na međugodišnjoj razini čini povećanje od 15,5%. Kako se porez na dobit uplaćuje prema poslovnim rezultatima poduzeća u prethodnoj godini, ovo povećanje rezultat je oporavka poslovanja poduzeća u 2010. nakon značajnijeg pada tijekom 2009. godine.

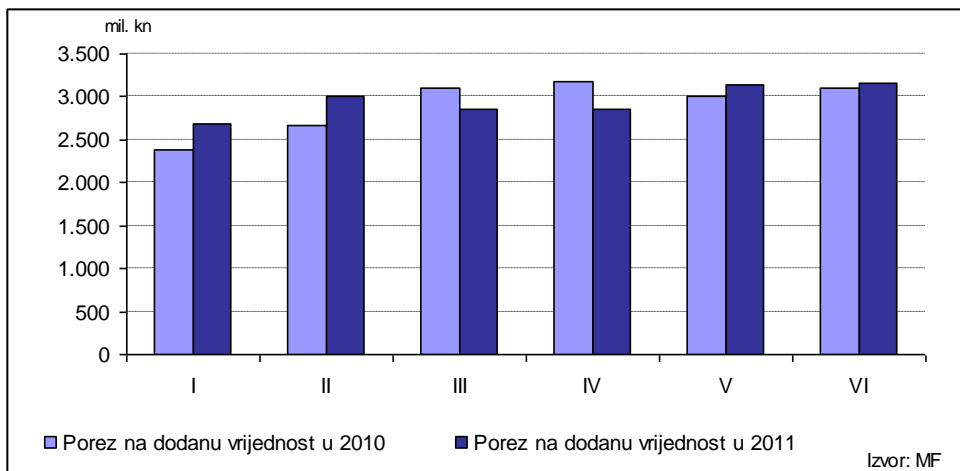
Porez na imovinu

U prvoj polovici 2011. godine prikupljeno je 231,6 milijuna kuna prihoda od poreza na imovinu, što je 5,2% više nego u istom razdoblju prethodne godine. Ovaj rast rezultat je laganog oporavka potražnje i prometa na tržištu nekretnina.

Porez na dodanu vrijednost

Od siječnja do lipnja 2011. godine prihod od poreza na dodanu vrijednost ostvaren je u iznosu od 17,7 milijardi kuna, što je u odnosu na isto razdoblje prethodne godine povećanje za 1,8%.

Grafikon 1: Kretanje prihoda od poreza na dodanu vrijednost u prvom polugodištu (2010.-2011.)

Prihod od poreza na promet

Prihod od poreza na promet u prvoj polovici 2011. godine ostvaren je u iznosu od 64,5 milijuna kuna što je za 7,0% više nego li u istom razdoblju prethodne godine.

Trošarine

U prvoj polovici 2011. godine prikupljeni prihod od trošarina iznosi 5,0 milijardi kuna i bilježi međugodišnje povećanje od 4,5%. Najznačajniji rast bilježi prihod od posebnog poreza na automobile, ostala motorna vozila, plovila i zrakoplove i to za 21,2%, što je rezultat oporavka na tržištu automobila. Uz ove, značajniji međugodišnji rast bilježe i trošarine na duhan i duhanske proizvode, te trošarine na luksuzne proizvode. Prikupljanje prihoda od trošarina tijekom izvještajnog razdoblja 2011. godine bilo je i pod utjecajem izmjena pojedinih Uredbi Vlade. Naime, Uredbom Vlade mijenja se iznos stope proporcionalne trošarine na cigarete s primjenom od 1. listopada 2010. godine, na način da se ista povećava sa 30% na 35% od maloprodajne cijene radi postupnog dostizanja minimalnih uvjeta i iznosa trošarine na cigarete propisanih direktivama EU. Također, Uredbom Vlade mijenja se visina trošarine za bezolovni motorni benzin koji se koristi kao pogonsko gorivo s primjenom od 1. rujna 2010. godine, na način da se ista povećava s 2.850,00 kn/1000l na 3.100,00 kuna/1000l što je povećanje od 0,25 kuna po litri. Ova trošarina na naftne derivate vrijedila je za siječanj i veljaču 2011. godine. Uredbom Vlade, od 8. ožujka 2011. godine, ponovno se smanjuje trošarina za bezolovni motorni benzin koji se koristi kao pogonsko gorivo s 3.100,00 kuna/1000l na 2.950,00 kuna/1000l, te na dizelska goriva i to s 2.200,00 kuna/1000l na 2.050,00 kuna/1000l. Ovo smanjenje trošarina provedeno je zbog ublažavanja pritiska na rast cijena naftnih derivata.

Tablica 1: Ostvarenje prihoda od trošarina u prvom polugodištu 2010. i 2011. godine

000 HRK	Izvršenje 2010.	Izvršenje I. - VI. 2010.	Indeks	Proračun 2011.	Izvršenje I. - VI. 2011.	Indeks	Indeks
	1	2	3=2/1	4	5	6=5/4	7=5/2
Posebni porezi i trošarine	11.239.712,2	4.790.426,7	42,6	11.531.738,8	5.007.396,9	43,4	104,5
Poseban porez na osobne automobile, ostala motorna vozila, plovila i zrakoplove	589.983,0	288.857,0	49,0	603.607,7	350.045,1	58,0	121,2
Trošarina na energente i električnu energiju	6.200.095,2	2.654.303,3	42,8	6.384.083,7	2.718.350,4	42,6	102,4
Trošarina na alkohol i alkoholna pića	207.445,1	94.933,3	45,8	206.000,4	78.517,0	38,1	82,7
Trošarina na pivo	655.266,3	258.944,0	39,5	673.981,8	261.193,9	38,8	100,9
Poseban porez na bezalkoholna pića	121.615,3	53.182,1	43,7	126.136,8	49.408,7	39,2	92,9
Trošarina na duhanske proizvode	3.292.992,9	1.360.820,0	41,3	3.352.457,7	1.479.370,3	44,1	108,7
Poseban porez na kavu	149.681,7	68.851,9	46,0	159.600,9	58.931,7	36,9	85,6
Poseban porez na luksuzne proizvode	22.632,7	10.535,1	46,5	25.869,8	11.579,9	44,8	109,9

Porez na dobitke od igara na sreću i ostali porezi od igara na sreću, te naknade za priređivanje igara na sreću

Prihod od poreza na dobitke od igara na sreću i ostali porezi od igara na sreću, u prvoj polovici 2011. godine iznose 18,1 milijun kuna, dok naknade za priređivanje igara na sreću u isto vrijeme iznose 270 milijuna kuna. Ovi prihodi ostvareni su približno razini iz istog razdoblja prethodne godine.

Prihodi od ostalih poreza na robu i usluge

U prvih šest mjeseci 2011. godine prihod od ostalih poreza na robu i usluge ostvaren je u iznosu od 252,9 milijuna kuna, što je na međugodišnjoj razini smanjenje od 4,5%.

Porez na međunarodnu trgovinu

Prihod od poreza na međunarodnu trgovinu u prvoj polovici 2011. godine ostvaren je u iznosu od 833,8 milijuna kuna i bilježi međugodišnji rast od 11,2%.

Doprinosi

U razdoblju od siječnja do lipnja 2011. godine prihodi od doprinosa ostvareni su u iznosu od 18,9 milijardi kuna, što je približno na razini kretanja ovog prihoda u istom razdoblju 2010. godine.

Tablica 2: Ostvarenje socijalnih doprinosa u prvom polugodištu 2010. i 2011. godine

000 HRK	Izvršenje 2010.	Izvršenje I. - VI. 2010.	Indeks	Proračun 2011.	Izvršenje I. - VI. 2011.	Indeks	Indeks
	1	2	3=2/1	4	5	6=5/4	7=5/2
Doprinosi	38.712.382,1	18.917.001,3	48,9	39.316.927,0	18.868.710,5	48,0	99,7
Doprinosi za zdravstveno osiguranje	17.751.622,7	8.662.441,2	48,8	18.099.794,2	8.657.845,4	47,8	99,9
Doprinosi za mirovinsko osiguranje	19.153.377,8	9.368.452,3	48,9	19.358.792,2	9.326.852,0	48,2	99,6
Doprinosi za zapošljavanje	1.807.381,6	886.107,7	49,0	1.858.340,6	884.013,1	47,6	99,8

Prihodi od imovine

Prihodi od imovine u prvom polugodištu 2011. godine iznose 665,6 milijuna kuna. Prihodi od imovine sastoje se od prihoda od financijske, prihoda od nefinancijske imovine, te prihoda od kamata na dane zajmove. Osnovni razlog manjeg ostvarenja prihoda od imovine nego li tijekom prve polovice 2010. godine je smanjenje prihoda od nefinancijske imovine budući da su tijekom 2010. godine na ovoj stavci knjižene uplate po osnovi duga koji se odnosio na naknade za ceste.

Tablica 3: Ostvarenje prihoda od imovine u prvom polugodištu 2010. i 2011. godine

000 HRK	Izvršenje 2010.	Izvršenje I. - VI. 2010.	Indeks	Proračun 2011.	Izvršenje I. - VI. 2011.	Indeks	Indeks
	1	2	3=2/1	4	5	6=5/4	7=5/2
Prihodi od imovine	2.120.632,7	1.553.062,0	73,2	1.415.080,4	665.583,9	47,0	42,9
Prihodi od financijske imovine	437.532,0	425.817,9	97,3	426.864,2	244.835,6	57,4	57,5
Prihodi od nefinancijske imovine	1.565.302,6	1.053.038,7	67,3	881.763,9	399.436,2	45,3	37,9
Prihodi od kamata za dane zajmove	117.798,1	74.205,4	63,0	106.452,3	21.312,1	20,0	28,7

Prihodi od financijske imovine u prvom polugodištu 2011. godine ostvareni su u iznosu od 244,8 milijuna kuna, a najvećim su dijelom ostvareni od dividendi.

Prihodi od nefinancijske imovine u prvom polugodištu 2011. godine ostvareni su u iznosu od 399,4 milijuna kuna, a najviše od naknada za koncesije.

Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada
Ovi prihodi u prvih šest mjeseci 2011. godine iznose 1,8 milijardi kuna, što je 6,7% više nego prethodne godine. Pri tome, prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi iznose 394,2 milijuna kuna, što je približno na razini istog razdoblja prethodne godine, dok prihodi po posebnim propisima iznose 1,4 milijarde kuna i bilježe međugodišnji rast od 8,9%.

Prihodi od prodaje proizvoda i roba te pruženih usluga i prihodi od donacija

U prvom polugodištu 2011. godine Prihodi od prodaje proizvoda i roba te pruženih usluga ostvareni su u iznosu od 22,3 milijuna kuna i zabilježili su međugodišnje smanjenje od 3,1%, dok su prihodi od donacija iznosili 3,9 milijuna kuna što je 47,2% manje nego li u istom razdoblju prethodne godine.

Prihodi od kazni, upravnih mjera i ostali prihodi

Prihodi od kazni su u prvoj polovici 2011. godine ostvareni u iznosu od 251,2 milijuna kuna, što je približno jednako iznosu ostvarenom po osnovi ovih prihoda u prvoj polovici 2010. godine.

Tablica 4: Ostvarenje ostalih prihoda poslovanja u prvom polugodištu 2010. i 2011. godine

000 HRK	Izvršenje 2010.	Izvršenje I. - VI. 2010.	Indeks	Proračun 2011.	Izvršenje I. - VI. 2011.	Indeks	Indeks
	1	2	3=2/1	4	5	6=5/4	7=5/2
Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada	3.525.441,3	1.684.493,3	47,8	3.471.684,1	1.789.785,6	51,6	106,3
Upravne i administrativne pristojbe	866.054,4	395.413,3	45,7	837.274,3	394.218,1	47,1	99,7
Prihodi po posebnim propisima	2.659.386,8	1.289.080,0	48,5	2.634.409,8	1.395.567,5	53,0	108,3
Prihodi od prodaje proizvoda i roba te pruženih usluga i prihodi od donacija	67.702,3	30.452,9	45,0	83.714,0	26.234,5	31,3	86,1
Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga	51.762,3	23.056,2	44,5	69.694,7	22.331,7	32,0	96,9
Donacije od pravnih i fizičkih osoba izvan općeg proračuna	15.939,9	7.396,6	46,4	14.019,4	3.902,8	27,8	52,8
Kazne, upravne mjere i ostali prihodi	524.794,7	252.637,0	48,1	535.731,6	251.179,1	46,9	99,4

Prihodi od prodaje nefinancijske imovine

Prihodi od prodaje nefinancijske imovine u prvom polugodištu 2011. godine ostvareni su u iznosu od 163,6 milijuna kuna, čime su ostvarili međugodišnji rast od 17,4%. U strukturi prihoda od prodaje nefinancijske imovine, najveći dio odnosi se na prihode od prodaje građevinskih objekata. Uz spomenute, tijekom prve polovice 2011. godine ostvareni su i prihodi od prodaje zemljišta, postrojenja i opreme, prijevoznih sredstava, te prihodi od prodaje zaliha.

Tablica 5: Ostvarenje prihoda od prodaje nefinancijske imovine u prvom polugodištu 2010. i 2011. godine

000 HRK	Izvršenje 2010.	Izvršenje I. - VI. 2010.	Indeks	Proračun 2011.	Izvršenje I. - VI. 2011.	Indeks	Indeks
	1	2	3=2/1	4	5	6=5/4	7=5/2
PRIHODI OD PRODAJE NEFINANCIJSKE IMOVINE	318.306,1	139.351,7	43,8	351.270,0	163.557,9	46,6	117,4
Prihodi od prodaje neproizvedene dugotrajne imovine	45.932,5	15.579,2	33,9	32.400,0	32.840,2	101,4	210,8
Zemljište	45.932,5	15.579,2	33,9	32.400,0	32.840,2	101,4	210,8
Prihodi od prodaje proizvedene dugotrajne imovine	266.419,1	122.644,2	46,0	318.300,0	130.263,5	40,9	106,2
Prihodi od prodaje građevinskih objekata	263.915,3	121.983,1	46,2	309.400,0	129.371,0	41,8	106,1
Prihodi od prodaje postrojenja i opreme	73,1	7,3	10,0	5.500,0	24,6	0,4	336,5
Prihodi od prodaje prijevoznih sredstava	2.428,5	653,8	26,9	3.400,0	867,9	25,5	132,7
Prihodi od prodaje nematerijalne proizvedene imovine	2,2		0,0	0,0			
Prihodi od prodaje zaliha	5.954,4	1.128,3	18,9	570,0	454,2	79,7	40,3

Tablica 6: Ukupni prihodi državnog proračuna u prvom polugodištu 2010. i 2011. godine

000 HRK		Izvršenje 2010.	Izvršenje	Indeks	Proračun 2011.	Izvršenje	Indeks	Indeks
		1	l. - VI. 2010.	3=2/1	4	l. - VI. 2011.	6=5/4	7=5/2
UKUPNI PRIHODI		107.784.657	51.993.471	48,2	107.425.486	51.255.628	47,7	98,6
PRIHODI POSLOVANJA		107.466.351	51.854.120	48,3	107.074.216	51.092.070	47,7	98,5
61	Prihodi od poreza	61.808.897	29.182.545	47,2	60.996.547	29.145.006	47,8	99,9
611	Porez i prizet na dohodak	1.201.546	484.115	40,3	1.056.739	510.215	48,3	105,4
612	Porez na dobit	6.407.084	3.651.810	57,0	5.685.162	4.219.619	74,2	115,5
613	Porezi na imovinu	443.983	220.187	49,6	504.134	231.561	45,9	105,2
614	Porezi na robu i usluge	50.247.847	22.811.434	45,4	52.068.827	23.328.087	44,8	102,3
6141	Porez na dodanu vrijednost	37.688.520	17.408.469	46,2	39.313.721	17.714.359	45,1	101,8
6142	Porez na promet	123.905	60.258	48,6	127.982	64.469	50,4	107,0
6143	Posebni porezi i trošarine	11.239.712	4.790.427	42,6	11.531.739	5.007.397	43,4	104,5
61431	Poseban porez na osobne automobile, ostala motorna vozila, plovila i zrakoplove	589.983	288.857	49,0	603.608	350.045	58,0	121,2
61432	Trošarina na energente i električnu energiju	6.200.095	2.654.303	42,8	6.384.084	2.718.350	42,6	102,4
61433	Trošarina na alkohol i alkoholna pića	207.445	94.933	45,8	206.000	78.517	38,1	82,7
61434	Trošarina na pivo	655.266	258.944	39,5	673.982	261.194	38,8	100,9
61435	Poseban porez na bezalkoholna pića	121.615	53.182	43,7	126.137	49.409	39,2	92,9
61436	Trošarina na duhanske proizvode	3.292.993	1.360.820	41,3	3.352.458	1.479.370	44,1	108,7
61437	Poseban porez na kavu	149.682	68.852	46,0	159.601	58.932	36,9	85,6
61438	Poseban porez na luksuzne proizvode	22.633	10.535	46,5	25.870	11.580	44,8	109,9
6146	Ostali porezi na robu i usluge	524.078	264.733	50,5	565.784	252.899	44,7	95,5
6147	Porez na dobitke od igara na sreću i ostali porezi od igara na sreću	48.962	22.187	45,3	49.782	18.124	36,4	81,7
6148	Naknade za priređivanje igara na sreću	622.670	265.360	42,6	479.818	270.838	56,4	102,1
615	Porezi na međunarodnu trgovinu i transakcije	1.644.448	749.945	45,6	1.681.686	833.836	49,6	111,2
616	Ostali prihodi od poreza	1.863.989	1.265.053	67,9	0	21.688		1,7
62	Doprinosi	38.712.382	18.917.001	48,9	39.316.927	18.868.710	48,0	99,7
621	Doprinosi za zdravstveno osiguranje	17.751.623	8.662.441	48,8	18.099.794	8.657.845	47,8	99,9
622	Doprinosi za mirovinsko osiguranje	19.153.378	9.368.452	48,9	19.358.792	9.326.852	48,2	99,6
623	Doprinosi za zapošljavanje	1.807.382	886.108	49,0	1.858.341	884.013	47,6	99,8
63	Pomoći	706.502	234.106	33,1	1.254.532	345.571	27,5	147,6
64	Prihodi od imovine	2.120.633	1.552.884	73,2	1.415.080	665.584	47,0	42,9
641	Prihodi od financijske imovine	457.356	425.818	93,1	426.864	244.836	57,4	57,5
642	Prihodi od nefinancijske imovine	1.565.303	1.052.861	67,3	881.764	399.436	45,3	37,9
643	Prihodi od kamata za dane zajmove	97.974	74.205	75,7	106.452	21.312	20,0	28,7
65	Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada	3.525.441	1.684.493	47,8	3.471.684	1.789.786	51,6	106,3
651	Upravne i administrativne pristojbe	866.054	395.413	45,7	837.274	394.218	47,1	99,7
652	Prihodi po posebnim propisima	2.659.387	1.289.080	48,5	2.634.410	1.395.568	53,0	108,3
66	Prihodi od prodaje proizvoda i roba te pruženih usluga i prihodi od donacija	67.702	30.453	45,0	83.714	26.235	31,3	86,1
661	Prihodi od prodaje proizvoda i roba te pruženih usluga	51.762	23.056	44,5	69.695	22.332	32,0	96,9
663	Donacije od pravnih i fizičkih osoba izvan općeg proračuna	15.940	7.397	46,4	14.019	3.903	27,8	52,8
68	Kazne, upravne mjere i ostali prihodi	524.795	252.637	48,1	535.732	251.179	46,9	99,4
PRIHODI OD PRODAJE NEFINANCIJSKE IMOVINE		318.306	139.352	43,8	351.270	163.558	46,6	117,4
71	Prihodi od prodaje neproizvedene dugotrajne imovine	45.933	15.579	33,9	32.400	32.840	101,4	210,8
72	Prihodi od prodaje proizvedene dugotrajne imovine	266.419	122.644	46,0	318.300	130.263	40,9	106,2
74	Prihodi od prodaje zaliha	5.954	1.128	18,9	570	454	79,7	40,3

2. RASHODI DRŽAVNOG PRORAČUNA

Ukupni rashodi za 2011. godinu planirani su u iznosu od 122,3 milijarde kuna, od čega rashodi poslovanja u iznosu od 120,2 milijarde kuna i rashodi za nabavu nefinancijske imovine u iznosu od 2,1 milijardu kuna.

Izvršenje ukupnih rashoda u prvom polugodištu 2011. godine iznosilo je 59,9 milijardi kuna odnosno 49,0% u odnosu na planirana sredstva.

Rashodi poslovanja

Državnim proračunom za 2011. godinu ukupni rashodi poslovanja planirani su u iznosu od 120,2 milijarde kuna, a u razdoblju od 1. siječnja do 30. lipnja 2011. godinu izvršeni su u iznosu od 59,4 milijarde kuna.

U strukturi ostvarenih rashoda poslovanja za promatrano razdoblje najveći udio (53,8%) čine naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade, a slijede rashodi za zaposlene s udjelom od (18,6%) u ukupnim rashodima poslovanja.

Tablica 7: Kretanje rashoda poslovanja u 2010. i 2011. godini

000 HRK	Izvršenje 2010.	Izvršenje I.-VI.2010.	Indeks	Proračun 2011.	Izvršenje I.-VI.2011.	Indeks	Indeks
	1	2	3=2/1	4	5	6=5/4	7=5/2
RASHODI POSLOVANJA	120.323.331,9	59.107.383,3	49,1	120.226.671,7	59.364.179,2	49,4	100,4
Rashodi za zaposlene	22.295.296,3	10.982.522,2	49,3	22.575.842,3	11.019.227,1	48,8	100,3
Materijalni rashodi	8.186.689,1	3.929.394,8	48,0	9.131.451,8	4.086.577,2	44,8	104,0
Financijski rashodi	6.925.129,5	3.386.010,3	48,9	7.400.259,9	4.037.546,4	54,6	119,2
Subvencije	6.582.191,8	3.470.308,3	52,7	6.273.562,5	3.696.701,1	58,9	106,5
Pomoći dane u inozemstvo i unutar opće države	5.604.154,0	2.713.793,8	48,4	5.070.803,0	2.206.221,7	43,5	81,3
Naknade građ. i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	64.885.429,0	31.900.218,3	49,2	64.552.984,1	31.921.338,0	49,4	100,1
Ostali rashodi	5.844.442,2	2.725.135,7	46,6	5.221.768,1	2.396.567,6	45,9	87,9

U nastavku daje se pregled izvršenja rashoda za prvo polugodište 2011. godine po ekonomskim skupinama.

Rashodi za zaposlene

Rashodi za zaposlene u razdoblju od siječnja do lipnja 2011. godine izvršeni su u iznosu od 11,0 milijardi kuna što predstavlja 48,8% plana za 2011. godinu. Ovi rashodi veći su za 0,3% u odnosu na isto razdoblje prethodne godine budući da su u državnom proračunu na ovim pozicijama osigurana i sredstva za 0,5% rasta plaća za minuli rad, 2,2% rasta plaća u obrazovanju i znanosti na temelju Sporazuma o dodacima na plaću u obrazovanju i znanosti iz 2006. godine i dodatnog jačanja administrativnog kapaciteta za potrebe EU.

Razvidno je da bi taj postotak bio i veći da se nisu provodile aktivnosti smanjenja broja zaposlenih u tijelima državne uprave sukladno Programu gospodarskog oporavka.

Materijalni rashodi

Materijalni rashodi izvršeni su u iznosu od 4,1 milijardu kuna odnosno 44,8% planiranih sredstava. Ovakvo izvršenje materijalnih rashoda rezultat je nastavka provođenja mjera racionalizacije poslovanja ministarstava i ostalih proračunskih korisnika državnog proračuna.

Izdvajanja za pojedine kategorije materijalnih rashoda nisu se značajno promijenila u odnosu na isto razdoblje prethodne godine izuzev rashoda za materijal i energiju koji su veći za 10%, prvenstveno zbog ulaganja u vojnu opremu.

Tablica 8: Kretanje materijalnih rashoda u 2010. i 2011. godini

000 HRK	Izvršenje 2010.	Izvršenje I.-VI.2010.	Indeks	Proračun 2011.	Izvršenje I.-VI.2011.	Indeks	Indeks
	1	2	3=2/1	4	5	6=5/4	7=5/2
MATERIJALNI RASHODI	8.186.689,1	3.929.394,8	48,0	9.131.451,8	4.086.577,2	44,8	104,0
Naknade troškova zaposlenima	1.278.044,7	651.636,5	51,0	1.298.739,1	674.007,6	51,9	103,4
Rashodi za materijal i energiju	1.776.381,3	834.447,9	47,0	2.137.293,4	918.024,5	43,0	110,0
Rashodi za usluge	4.691.578,1	2.208.375,5	47,1	5.159.161,1	2.249.215,6	43,6	101,8
Ostali nespomenuti rashodi poslovanja	440.685,0	234.934,9	53,3	527.005,1	243.615,8	46,2	103,7
Naknade troškova osobama izvan radnog odnosa	-	-	-	9.253,1	1.713,6	18,5	-

Financijski rashodi

U odnosu na ukupno planirane financijske rashode, u prvom polugodištu 2011. godine isti su izvršeni sa 4,0 milijarde kuna što je za 651,5 milijuna kuna ili 19,2% više od izvršenja u istom razdoblju prethodne godine. Najveći udio u financijskim rashodima (94,5%) čine kamate koje iznose 3,8 milijardi kuna, od čega kamate za izdane obveznice 2,8 milijardi kuna.

Subvencije

U prvom polugodištu 2011. godine izvršeno je 3,7 milijardi kuna subvencija što u odnosu na 6,3 milijarde planiranih sredstava čini 58,9%.

Pojačana dinamika izvršenja na ovoj kategoriji rashoda rezultat je ponajprije visokog izvršenja na pozicijama subvencija Ministarstva poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja gdje je od ukupno planiranih 3,5 milijardi kuna u prvom polugodištu 2011. godine izvršeno 2,4 milijarde kuna odnosno 68,4%.

Tablica 9: Kretanje subvencija u 2010. i 2011. godini

000 HRK	Izvršenje 2010.	Izvršenje I.-VI.2010.	Indeks	Proračun 2011.	Izvršenje I.-VI.2011.	Indeks	Indeks
	1	2	3=2/1	4	5	6=5/4	7=5/2
SUBVENCIJE	6.582.191,8	3.470.308,3	52,7	6.273.562,5	3.696.701,1	58,9	106,5
Subvencije trgovačkim društvima u javnom sektoru	2.177.356,9	1.015.411,5	46,6	1.888.409,1	971.808,3	51,5	95,7
Subvencije trgovačkim društvima, poljoprivrednicima i obrtnicima izvan javnog sektora	4.404.835,0	2.454.896,8	55,7	4.385.153,4	2.724.892,8	62,1	111,0

Naknade građanima i kućanstvima

Najveću stavku u izvršenim rashodima poslovanja čine naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade u iznosu od 31,9 milijardi kuna ili 49,4% planiranih rashoda.

Mirovine su izvršene u iznosu od 17,4 milijarde kuna što predstavlja 49,6% ukupno planiranih sredstava. U odnosu na isto razdoblje prethodne godine izvršenje na mirovinama manje je za 105,9 milijuna kuna budući da su sredinom 2010. godine za 10% smanjene mirovine određene odnosno ostvarene prema posebnim propisima o mirovinskom osiguranju. Izuzev mirovina, prethodno spomenuta skupina rashoda obuhvaća i naknade utvrđene propisima o zdravstvenom i socijalnom osiguranju te ostale vrste naknada koje građani i kućanstva dobivaju iz proračuna neovisno o sustavima osiguranja čiji prikaz izvršenja daje se tablicom u nastavku.

Tablica 10: Rashodi za naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade

000 HRK	Izvršenje 2010.	Izvršenje I.-VI.2010.	Indeks	Proračun 2011.	Izvršenje I.-VI.2011.	Indeks	Indeks
	1	2	3=2/1	4	5	6=5/4	7=5/2
NAKNADE GRAĐANIMA I KUĆANSTVIMA NA TEMELJU OSIGURANJA I DRUGE NAKNADE	64.885.429,0	31.900.218,3	49,2	64.552.984,1	31.921.338,0	49,4	100,1
od čega:							
- mirovine	34.811.489,4	17.536.791,9	50,4	35.134.843,6	17.430.864,9	49,6	99,4
- zdravstvo (HZZO)	20.170.977,3	9.507.256,8	47,1	19.927.225,0	9.756.887,2	49,0	102,6
- socijalna skrb	1.613.772,9	795.046,3	49,3	1.583.295,8	834.150,8	52,7	104,9
- naknade za nezaposlene	1.505.388,8	835.325,7	55,5	1.440.000,0	818.345,8	56,8	98,0
- aktivna politika zapošljavanja	124.669,9	48.781,0	39,1	116.357,9	66.547,6	57,2	136,4
- trajna prava	754.466,7	386.741,0	51,3	779.771,0	353.910,7	45,4	91,5
- ostale isplate osiguranicima	249.178,9	129.073,6	51,8	245.000,0	123.628,8	50,5	95,8
- naknade braniteljima	66.457,8	26.462,2	39,8	70.000,0	14.917,4	21,3	56,4

Dječji doplatk i porodiljne naknade doznačeni su u prvom polugodištu u iznosu od 1,9 milijardi kuna odnosno 48,7% plana za 2011. godinu.

Tablica 11: Izdvajanja za dječji doplatk i porodiljne naknade

000 HRK	Izvršenje 2010.	Izvršenje I.-VI. 2010.	Indeks	Proračun 2011.	Izvršenje I.-VI. 2011.	Indeks	Indeks
	1	2	3=2/1	4	5	6=5/4	7=5/2
DJEČJI DOPLATAK I PORODILJNE NAKNADE	3.918.936,1	1.946.400,4	49,7	3.918.399,8	1.908.185,1	48,7	98,0
Dječji doplatk	1.721.940,9	854.361,2	49,6	1.638.399,8	854.479,5	52,2	100,0
Porodiljne naknade	2.196.995,2	1.092.039,1	49,7	2.280.000,0	1.053.705,6	46,2	96,5

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine

Ukupni rashodi za nabavu nefinancijske imovine u 2011. planirani su u iznosu od 2,1 milijardu kuna. U prvom polugodištu 2011. godine realizirano je 570,9 milijuna kuna odnosno 27,4% plana što je za ovu vrstu rashoda uobičajena dinamika zbog procesa ugovaranja i izvođenja radova koji dolaze na naplatu u drugom dijelu godine, što je vidljivo i iz izvršenja za prvo polugodište prethodne godine.

Tablica 12: Kretanje rashoda za nabavu nefinancijske imovine u 2010. i 2011. godini

000 HRK	Izvršenje 2010.	Izvršenje I.-VI.2010.	Indeks	Proračun 2011.	Izvršenje I.-VI.2011.	Indeks	Indeks
	1	2	3=2/1	4	5	6=5/4	7=5/2
RASHODI ZA NABAVU NEFINANCIJSKE IMOVINE	1.550.672,2	565.596,6	36,5	2.084.625,4	570.950,0	27,4	100,9

3. RAČUN FINANCIRANJA DRŽAVNOG PRORAČUNA

U razdoblju od I.-VI. 2011. godine ukupni prihodi (prihodi poslovanja i prihodi od prodaje nefinancijske imovine) ostvareni su u iznosu od 51,3 milijarde kuna, a rashodi (rashodi poslovanja i rashodi za nabavu nefinancijske imovine) u iznosu od 59,9 milijardi kuna.

Tablicom u nastavku daje se prikaz plana i ostvarenja računa prihoda i rashoda državnog proračuna za razdoblje I.-VI. 2011. godine s prikazom ukupno ostvarenih primitaka od financijske imovine i zaduživanja te izdataka za financijsku imovinu i otplate zajmova.

Tablica 13. Račun prihoda, rashoda i financiranja za razdoblje I.-VI. 2011. godine

A. RAČUN PRIHODA I RASHODA

000 HRK	Izvršenje 2010.	Izvršenje I.-VI.2010.	Indeks	Proračun 2011.	Izvršenje I.-VI.2011.	Indeks	Indeks
	1	2	3=2/1	4	5	6=5/4	7=5/2
Prihodi poslovanja	107.466.351,2	51.854.120,6	48,3	107.074.216,2	51.092.070,3	47,7	98,5
Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	318.306,1	139.351,7	43,8	351.270,0	163.557,9	46,6	117,4
Rashodi poslovanja	120.323.331,9	59.107.383,3	49,1	120.226.671,7	59.364.179,2	49,4	100,4
Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	1.550.672,2	565.596,6	36,5	2.084.625,4	570.950,0	27,4	100,9
Razlika - višak/manjak	-14.089.347,0	-7.679.507,5	54,5	-14.885.810,9	-8.679.501,1	58,3	113,0

Temeljem kretanja ukupnih prihoda i ukupnih rashoda državnog proračuna u prvoj polovici 2011. godine, ukupni manjak državnog proračuna iznosio je 8,7 milijardi kuna.

U usporedbi s istim razdobljem prethodne godine, manjak državnog proračuna je za 1,0 milijardu kuna veći. Potrebno je istaknuti kako je u 2011. prihodna strana proračuna u odnosu na 2010. godinu pod značajnim međugodišnjim baznim efektima. Tijekom 2010. godine ostvaren je prihod po osnovi poreznoga duga koji je nastao u razdobljima prije 2010. godine. Izuzev navedenoga, tijekom 2010. godine na snazi je bio i posebni porez na plaće, mirovine i ostale primitke kojim je u prvoj polovici 2010. prikupljeno 1,3 milijarde kune, a ukinut je do kraja 2010. godine. Naposljetku, valja naglasiti i činjenicu da i dinamika prihoda unutar godine ima utjecaja na visinu ukupnog manjka ostvarenog u tom razdoblju obzirom na činjenicu da se veći dio prihoda proračuna u pravilu prikuplja u drugoj polovici godine.

B. RAČUN FINANCIRANJA

000 HRK	Izvršenje 2010.	Izvršenje I.-VI.2010.	Indeks	Proračun 2011.	Izvršenje I.-VI.2011.	Indeks	Indeks
	1	2	3=2/1	4	5	6=5/4	7=5/2
Primici od financijske imovine i zaduživanja	35.539.036,1	16.150.540,0	45,4	24.474.903,9	16.157.034,1	66,0	100,0
Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova	20.880.187,2	12.108.404,4	58,0	11.741.093,0	7.379.223,4	62,8	60,9
Novčana sredstva na početku fiskalne godine	0,0	0,0	x	2.152.000,0	0,0	x	x
Promjena u stanju depozita	-569.502,0	3.637.371,9	x	0,0	-98.309,7	x	x
Neto financiranje	14.089.347,0	7.679.507,5	54,5	14.885.810,9	8.679.501,1	58,3	113,0
Višak/manjak + neto financiranje	0,0	0,0	x	0,0	0,0	x	x

Ukupni primici od financijske imovine i zaduživanja u razdoblju od I.-VI. 2011. godine ostvareni su u iznosu od 16,2 milijarde kuna, a izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova u iznosu od 7,4 milijarde kuna.

Tablica 14. Račun financiranja

000 HRK	Plan 2011.	Ostvarenje I.-VI. 2011.	Indeks
	1	2	3=2/1
Novčana sredstva na početku fiskalne godine	2.152.000,0		
Promjena u stanju depozita		-98.309,7	
PRIMICI OD FINANIJSKE IMOVINE I ZADUŽIVANJA	24.474.903,9	16.157.034,1	66,0
PRIMLJENE OTPLATE (POVRATI) GLAVNICE DANIH ZAJMOVA	1.080.984,8	615.309,9	56,9
PRIMICI OD IZDANIH VRIJEDNOSNIH PAPIRA	20.600.000,0	8.066.946,4	39,2
Trezorski zapisi (neto)		282.306,4	
Obveznice	20.600.000,0	7.784.640,0	37,8
PRIMICI OD PRODAJE DIONICA I UDJELA U GLAVNICI	0,0	0,0	
PRIMICI OD ZADUŽIVANJA	2.793.919,1	7.474.777,8	267,5
Primljeni krediti i zajmovi od međunarodnih organizacija, institucija i tijela EU te inozemnih vlada	2.793.919,1	1.724.127,0	61,7
Primljeni krediti i zajmovi od kreditnih i ostalih financijskih institucija u javnom sektoru		13.318,1	
Primljeni krediti i zajmovi od kreditnih i ostalih financijskih institucija izvan javnog sektora		5.737.332,8	
Primljeni krediti od tuzemnih kreditnih institucija izvan javnog sektora (neto)		4.441.806,0	
Primljeni krediti od inozemnih kreditnih institucija (neto)		1.295.526,8	
IZDACI ZA FINANIJSKU IMOVINU I OTPLATE ZAJMOVA	11.741.093,0	7.379.223,4	62,8
IZDACI ZA DANE ZAJMOVE	1.238.123,5	753.581,5	60,9
IZDACI ZA DIONICE I UDJELE U GLAVNICI	553.713,2	128.839,1	23,3
IZDACI ZA OTPLATU GLAVNICE PRIMLJENIH KREDITA I ZAJMOVA	1.901.024,9	800.928,3	42,1
Otplata glavnice primljenih kredita i zajmova od međunarodnih organizacija, institucija i tijela EU te inozemnih vlada	1.042.554,6	415.894,0	39,9
Otplata glavnice primljenih kredita i zajmova od kreditnih i ostalih financijskih institucija u javnom sektoru	143.376,2	66.349,7	46,3
Otplata glavnice primljenih kredita i zajmova od kreditnih i ostalih financijskih institucija izvan javnog sektora	698.930,2	318.684,6	45,6
Otplata glavnice primljenih zajmova od trgovačkih društava i obrtnika izvan javnog sektora	16.163,9	0,0	
IZDACI ZA OTPLATU GLAVNICE ZA IZDANE VRIJEDNOSNE PAPIRE	8.048.231,4	5.695.874,5	70,8
Izdaci za otplatu glavnice za izdane trezorske zapise (neto)			
Izdaci za otplatu glavnice za izdane obveznice	8.048.231,4	5.695.874,5	70,8
NETO FINANCIRANJE	14.885.810,9	8.679.501,1	58,3

U strukturi ukupno ostvarenih primitaka od financijske imovine i zaduživanja najveći dio čine **primici od izdanih vrijednosnih papira** u iznosu od 8,1 milijardi kuna od čega na obveznice otpada 7,8 milijardi kuna (1,5 milijardi američkih dolara), a na trezorske zapise 282,3 milijuna kuna (neto).

Primici od zaduživanja ostvareni su u iznosu od 7,5 milijardi kuna. Primljeni krediti i zajmovi od međunarodnih organizacija, institucija i tijela EU te inozemnih vlada ostvareni su u iznosu od 1,7 milijardi kuna. U strukturi navedenih kredita i zajmova najveći udio ima Zajam za razvojnu politiku u fiskalnom, socijalnom i financijskom sektoru- IBRD u pripremi u iznosu od 1,1 milijardi kuna financiran od strane Svjetske banke, te primljeni krediti i zajmovi od institucija i tijela EU u iznosu od 442,1 milijuna kuna.

Primljeni krediti i zajmovi od kreditnih i ostalih financijskih institucija izvan javnog sektora ostvareni su u iznosu od 5,7 milijardi kuna. Za podmirenje obveze s osnova otplate glavnice za izdane obveznice u inozemstvu bilo je potrebno kratkoročno se zadužiti do drugog izdavanja obveznica u srpnju 2011. godine. Navedenim priljevom isti su vraćeni.

Primljene otplate (povrati) glavnice danih zajmova u razdoblju od I.-VI. 2011. godine iznose 615,3 milijuna kuna.

U razdoblju I.-VI.2011. godine primicima od financijske imovine i zaduživanja podmireni su izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova u iznosu od 7,4 milijarde kuna te manjak državnog proračuna.

U navedenom razdoblju podmireni su **izdaci za otplatu glavnice za izdane vrijednosne papire** u iznosu od 5,7 milijardi kuna od čega se 5,5 milijardi kuna odnosi na otplatu glavnice za izdane obveznice u inozemstvu iz 2001. godine, a 154,8 milijuna kuna na otplatu glavnice za izdane obveznice u zemlji.

Također su podmirene obveze s osnova izdataka **za otplatu glavnice primljenih kredita i zajmova** u iznosu od 800,9 milijuna kuna.